

PROTOKÓŁ NR 116-12/2006
z wyjazdowego posiedzenia
Komisji Rozwoju Przestrzennego Rady Miasta Gdańska,
które odbyło się 30 maja 2006r.
w siedzibie Grupy LOTOS S.A (Rafineria) w Gdańsku,
przy ul. Elbląskiej 135

Posiedzenie Komisja rozpoczęła o godz. 15,00.

Obecność:

Komisja obradowała w składzie 6-osobowym, wg załączonej listy obecności, która stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Nieobecny:

- radny Ryszard Klimczyk

Listy osób pozostałych, uczestniczących w posiedzeniu Komisji stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Pan Robert Stepniak - przedstawiciel Grupy LOTOS S.A serdecznie powitał:

- Przewodniczącego i Komisję Rozwoju Przestrzennego RMG,
- Radnego Kazimierza Koralewskiego – Przewodniczącego Komisji Polityki Gospodarczej i Morskiej RMG,
- Inne osoby biorące udział w tym spotkaniu.

Dalej powiedział między innymi:

To dzisiejsze spotkanie jest spotkaniem, które otwiera program społeczno-ekologiczny „Dobry Sąsiad” i który to program kierujemy do mieszkańców dzielnic z nami sąsiadujących.

Chcemy wspierać inicjatywy obywatelskie, społeczne tychże mieszkańców. Będziemy wspierać szkoły na Stogach, festyny rodzinne i inne akcje społeczne, które są ważne i przynoszą wiele korzyści dla tych dzielnic.

Zapoznamy dzisiaj Państwa z naszą polityką ekologiczną. Pokażemy także jeden z największych programów inwestycyjnych jakim jest program Kompleksowego Rozwoju Technicznego, który będzie miał niezwykle znaczenie dla całego naszego regionu, nie tylko ze względu na nowoczesność technologiczną tego programu, ale także na wiele miejsc pracy, które realizacja tego programu na pewno stworzy.

W tym miejscu doszło do przedstawienia wszystkich osób biorących udział w tym spotkaniu.

Radny Tadeusz Mękal - przewodniczący Komisji przedstawił zaproponowany porządek obrad, który stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu i został przyjęty jednogłośnie - 6 głosami za.

W trakcie obrad, przez aklamację doszło do małej zmiany przyjętego porządku i ostatecznie procesowano wg następującego **porządku obrad:**

1. Wystąpienie Wiceprezesa Zarządu Grupa Lotos Pan Marka Sokołowskiego.
2. Program rozwoju GL S.A w ujęciu ekologicznym:
 - 1) prezentacja - polityka ekologiczna GL S.A
 - dyskusja
 - 2) prezentacja Programu Kompleksowego Rozwoju Technicznego w ujęciu ochrony środowiska
 - dyskusja
3. Zapoznanie się z obiektami związanymi z polityką ekologiczną GL S.A.
4. Wolne wnioski.

PUNKT 1

Wystąpienie Wiceprezesa Zarządu Grupa Lotos SA Pan Marka Sokołowskiego.

Pan Marek Sokołowski -Wiceprezes Zarządu Grupa Lotos S.A powiedział między innymi:

Witam Państwa w naszej siedzibie i myślę, że w następnym roku będziemy mogli witać Państwa w nowym budynku.

Poprzedni rok zakończyliśmy przyzwoicie, powyżej budżetu, a za trzy tygodnie będzie Walne Zgromadzenie.

Zatrudniamy ponad 5 tysięcy osób w całym kraju, w tym w Gdańsku ok. 2 tysięcy. Stawiamy dalej na rozwój techniczny w Gdańsku, o czym z chwile powiemy. Chcemy współpracować z sąsiadami, również z tymi drobnymi. Chcemy to robić znacznie lepiej niż do tej pory. Chcemy przedstawić państwu to co, przez najbliższe 5 lat powinno się dziać w naszej firmie i generalnie z naszą działalnością zamierzamy zmieścić się w granicach obecnego terenu.

Przepraszam, ale nie mogę uczestniczyć w całości tego spotkania, ale wszelkie wnioski jakie wypłynął z dzisiejszej dyskusji zostaną przez nas rozpatrzone.

Radny Tadeusz Mękal – przewodniczący Komisji

Jeszcze raz chciałbym podziękować w imieniu Komisji za zaproszenie. Grupa Lotos jest znana nam z planów miejscowych, które przechodzą przez nasze ręce i zdajemy sobie sprawę że Państwa tereny mieszczą się w tym obszarze, który został, który został zaplanowany na ten cel kilkadziesiąt lat temu. Na szczęście z odpowiednim wyprzedzeniem i rozmachem. Poza tym, Państwo prezentowaliście nam swoje zamierzenia

inwestycyjne w kontekście inwestycji mogących pogorszyć środowisko i inwestycje te były opiniowane przez naszą Komisję.

Myślę jednak, że wszyscy jesteśmy ciekawi jak wygląda ten słynny offset z 2 miliardami zł, które miały być zainwestowane w ten największy zakład w Gdańsku, a może i w Polsce Północnej. Zakład, który rozwija się - jak powiedział Pan Prezes i dzielnie broni się przed przejęciem go przez konkurencję, czemu władze samorządu i miasta dzielnie sekundują, aby Grupa LOTOS utrzymała samodzielność tak, aby jest siedziba była w Gdańsku.

Chętnie usłyszymy tutaj w jaki sposób, przy takim rozwoju, zamierzacie Państwo chronić środowisko.

PUNKT 2.1

Program rozwoju GL S.A w ujęciu ekologicznym: prezentacja - polityka ekologiczna GL S.A

Pan Adam Pilecki - Biuro Rozwoju Technologii

Jesteśmy największą firmą regionu pomorskiego, natomiast drugim pod względem wielkości producentem paliw i olejów smarowych na rynku polskim. Działamy od 1975r. i produkujemy szeroki asortyment produktów naftowych od benzyn bezołowiowych poprzez oleje napędowe, oleje opałowe, paliwa lotnicze, gazy oraz inne produkty przerobu ropy naftowej.

Na terenie Grupy LOTOS można wyróżnić następujące podstawowe jednostki produkcyjne, sklasyfikowane i przyjęte na potrzeby wewnętrzne:

- zakład paliwowy,
- zakład olejowy
- zakład hydrokrakingu
- zakład produkt mediów energetycznych.

Wymienione powyżej jednostki uważa się za zasadnicze elementy instalacji do rafinacji ropy naftowej oraz spalania paliw, które jednocześnie stanowią elementy dwóch instalacji IPPC, czyli instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego. Jeżeli chodzi o instalację do rafinacji ropy naftowej, procesy jakie są prowadzone to destylacja ropy naftowej oraz procesy uszlachetniające uzyskane produkty takie jak :reformowanie benzyn, hydroodsierczanie oraz procesy destrukcyjne.

Na pokazanym schemacie widoczne jest pogrupowanie wszystkich instalacji cząstkowych i bloki. Jak widać do bloku paliwowego wchodzi surowiec, jakim jest ropa i po przejściu poprzez wszystkie kolejne instalacje, produkty częściowe kierowane są na kolejne bloki, hydrokraking oraz blok olejowy. Paliwa, które komponujemy na potrzeby EC kierowane są do Zakładu Produkcji Mediów Energetycznych.

Nasza polityka ekologiczna wypływa z polityki zintegrowanego systemu zarządzania. Naszej firmie przyświeca przyjaźń ze środowiskiem naturalnym, dbanie o ciągłe doskonalenie zarówno naszych pracowników i wykorzystywać potencjał intelektualny. Chcemy być chlubą naszego regionu oraz cieszyć się zainteresowaniem naszych klientów. Jesteśmy już na giełdzie. Chcemy, aby Grupa LOTOS była postrzegana jak najlepiej i oceniana na naszym polskim rynku w świetle, zarówno jakości produktu, także poprzez:

- profesjonalne zarządzanie naszej firmy,
- jakość obsługi klientów,
- bezpieczeństwo pracy,
- prowadzonej działalności środowiskowej.

Polityka zintegrowanego systemu zarządzania, to również polityka ekologiczna. W tym zakresie:

- chcemy być w zgodzie z uregulowaniami prawnymi,
- będziemy dążyli do stałej poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy,
- ciągłego doskonalenia w ramach działalności jakościowej i środowiskowej.

Jest to główne nasze hasło.

Chciałbym teraz przybliżyć działania środowiskowe prowadzone przez Grupę Lotos. Jesteśmy zakładem zakwalifikowanym jako instalacja mogąca powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów środowiska, albo środowiska jako całości. W związku z tym, GL jest zobowiązana do uzyskania pozwolenia zintegrowanego i takie pozwolenie uzyskała z dnia 30 grudnia 2005r.. Uzyskaliśmy je trochę wcześniej niż narzucają to przepisy prawa, dlatego, że w ubiegłym roku została i przeprowadzona modernizacja instalacji i rozbudowa pozwalająca nam przerabiać z 4,5 mln ton ropy rocznie na 6 mln ton rocznie. Ta istotna zmiana skutkowała tym, że musieliśmy wcześniej uzyskać to zintegrowane pozwolenie.

Pozwolenie to traktujemy nie jak poprzednie pozwolenie wynikające z prawa o ochronie, środowiska, ustawa o odpadach czy prawo wodne, jako pozwolenia cząstkowe, ale jest to pozwolenie zintegrowane, obejmujące całościowo zakład jakim jest Grupa LOTOS plus dwie instalacje: instalacja do rafinacji ropy oraz elektrociepłownia. De facto jest to koncesja środowiskowa. Brak takiego pozwolenia skutkuje wstrzymaniem pracy instalacji. Jest ono przez nas traktowane bardzo poważnie a zapisy, o którym będę za chwilę powiem są przez nas przestrzegane i to nawet z „dużym zapasem”.

Oprócz zintegrowanego pozwolenia, niektóre elementy instalacji wymagały uzyskania pozwolenia komponentowego. Założenia ustawodawcy były takie, że zakład takim jest GL i inne duże zakłady, będące zakładami znacząco oddziaływującymi na środowisko powinny posiadać jedno pozwolenie zintegrowane. Wcześniej, filozofia ekologiczna opierała się na tzw. pojęciu końca rury, tzn. zakład oddziaływał na środowisko i miał na zewnątrz przekazywać takie dane, które opuszczają zakład w postaci ścieków, emisji do powietrza, czy ilości wytworzonych odpadów. Pozwolenie zintegrowane narzuca jakby całościowe podejście i każe pokazać na zewnątrz, co tak naprawdę w zakładzie się dzieje i jakie jest jego oddziaływanie na środowisko.

Jak już wspomniałem, oprócz pozwolenia zintegrowanego GL posiada osobne pozwolenie na pobór i piętrzenie wód z rzeki Motławy, posiadamy również pozwolenie wodno – prawne na pobór wód czwartorzędowych w miejscowości Przejazdowo oraz program gospodarki odpadami niebezpiecznymi dla obiektu ujęcia wody w Przejazdowie - z uwagi na odległość ok. 7 km od terenu GL postanowiliśmy, że zostanie ona opatrzona osobnymi pozwoleniami komponentowymi.

Oprócz przepisów Polskich, GL jest również zobligowana do przestrzegania, a przynajmniej orientowania się w przepisach Unii Europejskiej. Przepisy te obejmują te zagadnienia, które w Polsce są już uregulowane. Wydanie dyrektywy, czyli aktualizacja skutkuje tym, że przepisy polskie są dostosowywane do unijnych.

Korzystanie ze środowiska:

- emisja substancji do powietrza,
- emisja ścieków do wód,
- wytwarzanie odpadów
- pobór wód powierzchniowych i podziemnych - ta pozycja wyłączona została z pozwolenia zintegrowanego i objęte jest pozwoleniem komponentowym. Natomiast w zakresie poboru wód na cele pitne – studnie znajdują się obok budynku administracyjnego, to został on włączony w pozwolenie zintegrowane.

Emisja substancji do powietrza - posiadamy i eksploatujemy system ciągłego monitoringu zanieczyszczeń do atmosfery. Funkcjonuje on od początku tego, z chwilą kiedy uzyskaliśmy pozwolenie zintegrowane. Pozwala on nam na ciągły podgląd jakości emisji, która wydobywa się naszych kominów. Emitory, które znajdują się na terenie GL to:

- emitor elektrociepłowni (najwyższy komin),
- emitor technologiczny dla bloku paliwowego, olejowego i instalacji hydrokrakingu,
- emitor technologiczny drugi co do wielkości,
- emitory E 3 i E4 (wysokie pochodnie),

Jeżeli chodzi o emitory elektrociepłowni, to funkcjonują 4-ry kotły podłączone do jednego emitora, opomiarowane są strumienie wchodzące do emitora. Jeśli chodzi o emitor technologiczny z bloku paliwowego i olejowego to duktami spalin odprowadzane są spaliny ze wszystkich pieców technologicznych do jednego emitora. Jest to charakterystyczne dla naszej rafinerii, bo winnych rafineriach spotyka się instalacja – komin, itd., co suma sumarum daje więcej kominów.

W tym miejscu pan Pilecki omówił raport z pomiarów ciągłych do emisji z elektrociepłowni – dane z marca br, również zostały wykazane, które zostały już opublikowane. Emisja GL mieści się we wskaźnikach przewidzianych w zintegrowanym pozwoleniu.

GL prowadzi pomiar emisji on line. Mamy sześć stacji monitoringu zlokalizowanych dookoła zakładu, na których prowadzony jest pomiar takich wskaźników jak benzen, toluen, sylen, węglowodory oraz metan. Zapis tych danych odbywa w sześciu stacjach, jedna ze stacji znajduje się na terenie centralnej sterowni i jest ona w zasadzie stacją meteorologiczną pozwalającą na monitorowanie kierunku i siły wiatru, wielkości opadów co w przypadku ewentualnej awarii pozwoli od razu poinformować odpowiednie służby i podjęcie odpowiednich działań.

Jeżeli chodzi o wyniki pomiarów, to nie wykazują one przekroczeń i dla ich uwiarygodnienia podlegają one kontroli i weryfikacji przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Jeżeli do WIOŚ napływają informacje, sygnały, że coś się dzieje w Gdańsku nie tak z powietrzem, to u nas od razu pojawia się Wojewódzki Inspektor i weryfikuje to i sprawdza, czy GL nie jest powodem tych sygnałów.

Emisja ścieków do wód – GL ma instalację do oczyszczania ścieków, które powstają na terenie zakładu. Mamy pięć strumieni kanalizacji;

- wody opadowe czyste, pochodzące z terenów, na których nie występuje ryzyko zanieczyszczenia powierzchni utwardzonych substancjami ropopochodnymi,
- wody opadowe zaolejone z terenów spod instalacji,
- wody drenażowe – GL cała zlokalizowana jest na drenażu. Są to tereny depresyjne i aby zachować bezpieczeństwo instalacji został położony drenaż tak, aby poziom wód gruntowych nie zagrażał konstrukcjom i fundamentom,
- wody procesowe, właściwie ścieki procesowe i ścieki sanitarne napływają na trzystopniową oczyszczalnię ścieków. W zależności od strumienia poddawane są różnym procesom oczyszczania:
 - ❖ oczyszczanie mechaniczne,
 - ❖ oczyszczanie chemiczne,
 - ❖ oczyszczanie biologiczne.

Na dzień dzisiejszy ścieki odprowadzamy jednym wspólnym strumieniem do kanału Rozwójki. W najbliższym czasie zostanie ukończona inwestycja polegająca na przepięciu strumienia ścieków procesowych, wód opadowych zaolejonych oraz ścieków sanitarnych po ich oczyszczeniu bezpośrednio do martwej Wisły. Obecnie jesteśmy na etapie „przechodzenia” przez wał przeciwpowodziowy na Martwej Wiśle. Przewidujemy, że do końca II-go kwartału nastąpi rozpięcie strumienia ścieków.

Przygotowując się do rozbudowy GL, mając oczywiście na względzie politykę ekologiczną, obecnie trwa rozbudowa oczyszczalni, jej części biologicznej, poprawę sprawności ciągu biologicznego. Będzie polegało to na tym, aby rewitalizować osadczyny przy zastosowaniu próżni i intensywnego mieszania. Problemem technologicznym w przypadku oczyszczalni ścieków często jest występowanie gazów. Zaproponowano nam taką technologię i po jej przeanalizowaniu, stwierdziliśmy że nadaje się ona do zastosowania w naszej oczyszczalni, dzięki czemu, Jeszcze bardziej uda nam się obniżyć wielkość emisji do środowiska. Ścieki badamy z częstotliwością raz na miesiąc, przepisy mówią, że należy je badać nie mniej jak raz na miesiąc.

Woda na potrzeby technologiczne pobierana jest ze zbiornika wód powierzchniowych, zbiornika retencyjno – osadowego. Gro ścieków oczyszczonych, technologicznych wód opadowych zaolejonych oraz sanitarnych wykorzystujemy ponownie na potrzeby naszej instalacji. Po oczyszczeniu są one kierowane na filtry żwirowe i zwracana jako woda technologiczna do produkcji.

Pobór wód podziemnych. Wody podziemne bierzemy z ujęcia kredowego z dwóch studni znajdujących się obok zakładu, która jest wykorzystywana tylko i wyłącznie na potrzeby sanitarne ora z ujęć czwartorzędowych znajdujących się w Przejazdowie na potrzeby technologiczne – ok. 50 m³ na półrocz.

Wytwarzanie odpadów. Wytwarzamy poniżej 5 tys. natomiast dozwolone jest dużo więcej. Polityka ekologiczna nakazuje nam minimalizować zarówno wielkości emisji, tak samo jak wytwarzanie odpadów jak i zużywanie wody, i ograniczenie zużycia mediów.

Realizując politykę ekologiczną Grupy LOTOS musimy brać pod uwagę zarówno regulacje unijne jak i przepisy krajowe. Rozwój Grupy LOTOS wymusza na nas chęć osiągnięcia jak najwyższej jakości w produktach i nowe technologie. Systemy zarządzania, które nakładają na nas czasami dużo większe wymagania niż obowiązujące przepisy jakości, przepisy krajowe czy też unijne. To również rynek, klienci, ale również chęć realizacji przez GL polityki zrównoważonego rozwoju. GL jest pulsującym, żywym organizmem wrażliwym na wszystkie czynniki, wszystkie napływające sygnały. Chcemy się cały czas rozwijać, zwiększać zatrudnienie, zmniejszać emisje na środowisko i chcemy być jak najlepiej postrzegani przez sąsiadów.

Na tym chciałbym podziękować i jeżeli są pytania to chętnie na nie odpowiem. Żałuje, że mamy cza s ograniczony, bo naprawdę jeszcze bardzo dużo można by na ten temat powiedzieć ciekawych rzeczy.

DYSKUSJA

Radny Tadeusz Mękal - przewodniczący Komisji

Wszystkie tutaj pokazana parametry rzeczywiście mieszczą się w normach, ale największą uciążliwością, na jaką skarżą się mieszkańcy to są odory. Skąd się bierze ten nieprzyjemny, uciążliwy zapach?

Pan Adam Pilecki - Biuro Rozwoju Technologii

Generalnie jest to tzw. emisja nieorganizowana. Jak wiadomo produkty ropopochodne mają specyficzny zapach. Prowadzimy szereg działań mających na celu ograniczenie, rozważamy różne technologie przy rozbudowie czy modernizacji, w jaki sposób zminimalizować uciążliwość odorową na środowisko. Takim przykładem może być najprostsza metoda, jaką mogliśmy zastosować na dzień dzisiejszy, tj. skierowanie napływających ścieków do jednej komory zbiornika a wcześniej ścieki napływały do otwartego zbiornika trzykomorowego. Ma to na celu ograniczenie powierzchni emisji.

Jeżeli chodzi o emisje niezorganizowaną ze zbiorników magazynowych, to zbiorniki te są omalowane na kolor biały tak, aby ograniczyć temperaturę, a tym samym emisję. Każda modernizacja, każda inwestycja, która będzie prowadzona w GL również jest analizowana pod kątem emisji nieprzyjemnych zapachów.

Radny Tadeusz Mękal - przewodniczący Komisji

Czy jest jakaś szansa na poprawę tego w najbliższej przyszłości?

Pan Adam Pilecki - Biuro Rozwoju Technologii

Jeżeli chodzi o aspekt prawny, to na dzień dzisiejszy nie ma jeszcze rozporządzenia dotyczącego uciążliwości odorowej. Są pewne problemy z określeniem, co to jest uciążliwość odorowa i również z określeniem sposobu monitorowania tejże uciążliwości. Niemniej jest szereg działań skierowanych na to, aby ograniczyć tą uciążliwość zapachową dla mieszkańców.

Pan Maciej Lorek - Dyrektor Wydziału Środowiska Urzędu Miejskiego

Czy macie Państwo jakiś system zabezpieczenia przeciwpowodziowego w przypadku pęknięcia wału od Wisły, bo jak wiemy tereny te są zagrożone powodzią.

Czy wyniki systemu monitoringu on-line nie mogłyby być, chociaż ich część publikowana dla społeczeństwa, co by na pewno trochę uspokoiło mieszkańców. Chciałbym tutaj pochwalić Państwa produkt, który jest mało rozreklamowany, a mianowicie na stacji paliw na Al. Zwycięstwa płyn do spryskiwacza sprzedawany jest z dystrybutora. Warto się doreklamować i pokazać to, że produkt ten sprzedawany jest bez opakowania.

Pan Mieczysław Broniszewski - Szef Biura Rozwoju Technologii

Moim zadaniem jest dbanie o to, żeby było jak najwięcej produktów oferowanych klientom, ale również odpowiadam za ochronę środowiska. Jeśli chodzi o wał przeciwpowodziowy, to odpowiednie służby dbają o to, aby wał, który jest na wysokości naszego zakładu był w takim stanie, żeby nic nie zagrażało naszemu zakładowi. Na terenie zakładu jest Komitet Przeciwpowodziowy i on byłby kompetentny do wypowiedzi na ten temat i temat wysokiej wody.

Zdajemy sobie sprawę, że jesteśmy zakładem, który przerabia ropę, wytwarza część składników, które niestety, ale śmierdzą. Niemniej, przy normalnym funkcjonowaniu zakładu, tego typu odczucia zapachowe nie mają prawa wyjść poza obręb zakładu, po to są urządzenia takie jak np. instalacje Klausa, które załatwiają problem siarkowodoru i związków organicznych siarki, które usuwamy po to, żeby zapewnić właściwą i wysoką jakość paliw na stacjach benzynowych. Ta instalacja plus inne służą do tego, żeby nie było wydzielania w normalnych warunkach eksploatacyjnych odorów.

Jedna z naszych spółek, mianowicie Lotos Asfalt zwiększa swój możliwości przerobu o ponad 100%, w związku z tym wybudował nową instalację, gdzie jednym z elementów integralnym jest dopalacz gazów w przypadku jego awarii może się zdarzyć że nastąpi niewielka emisja substancji złowonnych. Proszę jednak nam wierzyć, że nie jesteśmy jedynym zakładem w tym rejonie, skąd może dochodzić odór. Jak kolega wcześniej powiedział, jakikolwiek sygnał do Wojewódzkiego Inspektora o odorze, natychmiast skutkuje kontrolą u nas.

Wspólnie z WIOS i Politechniką Gdańską nad identyfikacją potencjalnych miejsc, z których mogą być emitowane związki powodujące nienajlepsze odczucia zapachowe, tak aby przy najbliższej interwencji mieszkańców, starać się zidentyfikować ich źródło

Jeśli chodzi o płyn do spryskiwacza z dystrybutora, to rzeczywiście jest to dobre rozwiązanie i temat ten zgłosiliśmy kolegom, którzy pracują nad tym.

Pan Zbigniew Paszkowicz - Dyrektor ds. Techniki

Odpowiadam za utrzymanie majątku i ruchu oraz politykę remontową. Generalnie nasze działania techniczne ukierunkowane są na zachowanie niezawodności urządzeń.

Hołdujemy zasadzie, że lepiej zabezpieczać niż przerywać. Mam tutaj na myśli tylko wał przeciwpowodziowy, który wybudowany został naszym staraniem, jako zabezpieczenie przed wydarzeniami powodziowymi. Właściwa dbałość, właściwa profilaktyka upewnia nas, że stan tego wału zabezpieczy nas przed powodzią. Nie potrafię w tej chwili powiedzieć, jakiej wysokości jest to wał.

Jeśli chodzi o ilość emitowanych przez nas zanieczyszczeń, to oprócz tych działań, które tutaj zostały przedstawione, to nasze działania ukierunkowane są na ograniczenie, na zapewnienie niezawodności urządzeń. Wiadomo, że szczególnie intensywne oddziaływanie na środowisko nie jest w momentach stabilnej pracy, ale w momentach zakłóceń. W momentach odstawiani, przygotowani do remontów kiedy musimy opróżniać urządzenia z węglowodoru, tudzież przy odtwarzaniu parametrów technologicznych wtedy, kiedy stany są nieustalone, kiedy z tych powodów technologicznych ilość emitowanych węglowodorów wzrasta. Dążymy do zachowania ciągłości naszej instalacji już w tej chwili w cyklu 4-letnim. Jesteśmy po raz pierwszy w trakcie realizacji takiego cyklu. Ostatni remont postojowy realizowany był w roku 2005 i utrzymanie ciągłości planujemy do roku 2009. Będzie to pierwszy 4-letni cykl w historii naszej firmy. Poprzednie to cykle 3-letnie, a standardowe to 2-letnie.

Następna rzecz, to niezawodność, stabilność pracy instalacji. My monitorujemy ten parametr - za ostatnie lata wynosił on ponad 99%. W roku 2005 wyniósł on 99,6% czasu stabilnej pracy naszych instalacji. Jest to wynik na poziomie europejskim, plasujący nas w grupie liderów. Wiemy o tym, ponieważ bierzemy udział w rankingu, porównaniu zakładów rafineryjnych. Jest to organizowane przez firmę amerykańską na potrzeby całego świata. Zaletą tego jest to, że przedstawiając swoje dane można się dowiedzieć jak plasujemy się na tle innych rafinerii. Oczywiście danych szczegółowych o konkurencji nie otrzymujemy, natomiast mamy informację, jak nasz e parametry wyglądają w stosunku do branży. W kwestii zapewnienia ciągłości pracy instalacji plasujemy się w ścisłej czołówce. Oczywiście nas to kosztuje. My na działalność związaną z utrzymaniem majątku w skali roku wydajemy 80 mln zł, tj. w zależności od kursu ponad 20 mln dolarów. To są większe pieniądze niż na tego rodzaju działalności nominalnie przeznaczają rafinerie zachodnio-europejskie.

Nasza działalność nie jest ukierunkowana na działalność poawaryjną.. Nie mamy służb po to, aby naprawiać, ale mamy je po to, aby zapewniać niezawodność. Czyli wyprzedzamy, monitorujemy stan techniczny instalacji, wykonujemy szereg działań diagnostycznych po to, aby odpowiednie działania realizować zanim nastąpi faktyczny problem.

Pan Robert Stepniak - przedstawiciel Grupy LOTOS S.A

Dziękuję za dyskusję. Przed nami najważniejsze elementy Programu Kompleksowego Rozwoju Technicznego.

PUNKT 2.2

Program rozwoju GL S.A w ujęciu ekologicznym - prezentacja Programu Kompleksowego Rozwoju Technicznego (PKRT) w ujęciu ochrony środowiska

Pan Wojciech Sieniawski - Kierownik Biura Technicznego PKRT

Na przygotowanych slajdach przedstawię :

- fazę rozwojową projektu,
- fazę realizacji,
- jak w przyszłości przebiegać będzie eksploatacja.

Nasza rafineria na przełomie tysiąclecia zakończyła duży program rozwojowy, powiększając swoje zdolności przerobowe z 3 na 4,5 mln ton.. Ponieważ jesteśmy dużą firmą przemysłową, to należy z dużym wyprzedzeniem myśleć o jej rozwoju.

Postawiliśmy sobie cel, zwiększenie przerobu ropy, co jest oczywiste, tym bardziej, kiedy jesteśmy już spółką giełdową. Wydaje nam się, że można to zrealizować między innymi poprzez :

- bardziej efektywne zagospodarowanie ciężkich pozostałości z ropy. Szczególnie w dzisiejszej sytuacji, kiedy ceny ropy są wysokie i dostęp do ropy lekkich i niskosiarkowych jest ograniczony. Rafinerie, które będą w stanie zagospodarować ropy ciężkie, wysokosiarkowe będą lepiej na tym zarabiały. Taka ropa jest generalnie bardziej dostępna i póki co jeszcze tańsza.
- zwiększenie skali przerobu , co jest związane z sytuacją rynkową. W tej chwili obserwujemy duży niedobór paliw w Europie, paliw typu diesel.

Do tej pory w ramach naszego rozwoju udało nam się zrealizować następujące rzeczy:

- zwiększyliśmy przerób w rafinerii o kolejne 33 % w roku ubiegłym, czyli z 4,5 mln ton na 6 mln ton rocznie.
- wbudowaliśmy nowe instalacje produkcji paliwa lotniczego i oddaliśmy do eksploatacji,
- wybudowaliśmy nowoczesny terminal ekspedycyjny paliw .

W ramach całego programu rozwojowego mamy szereg instalacji w fazie projektowania. Są to instalacje licencyjne . Trzy instalacje, które stanowią szkielet podstawowy programu . Są to licencje największych firm światowych.

Instalacja do sortowania rozpuszczalnikowego licencjonowana przez.....(?) niewiele mówi. Natomiast pozostałe dwie, czyli hydrokraking i gazowanie są licencjonowane przez firmę Schell.

Oprócz instalacji głównych w fazie projektowania znajduje się szereg instalacji pomocniczych.:

- instalacja rozdziału powietrza do produkcji tlenu dla potrzeb zgazowania,
- instalacja obróbki gazu - pod pojęciem obróbka rozumiemy głównie odsiarczanie tego gazu,
- instalacji produkcji energoelektrycznej w skojarzeniu energii cieplnej.

Oprócz budowy nowej instalacji typowo procesowej, firma LOTOS będzie musiała rozbudować instalacje pomocnicze typu instalacja odzysku siarki Klaus, oczyszczalni ścieków, przygotowanie wody przemysłowej, jak również wszystkie sieci mediów znajdujących się na terenie rafinerii. Realizacja programu spowoduje, że rafineria zwiększy swoją zdolność przerobową o kolejne 50-60%.

Od stycznia 2009 wchodzi nowe normy jakościowe na paliwa silnikowe, głównie chodzi o siarkę.

Aby umożliwić nam dalsze kroki realizacyjne, to zależy nam bardzo na jak najszybszym uchwaleniu planu miejscowego dla naszych terenów.

Dyskusja:

Radny Tadeusz Mękal – przewodniczący Komisji

Komisja omawiając projekt założeń zaopatrzenia Miasta w energię ciepłą, elektryczną i gazową dowiedziała się, że Rafineria wytwarza energię elektryczną i ciepłą. Czy zakładacie, że będziecie ją eksportować do miasta, czy wykorzystywać będziecie ją tylko do własnych celów.

Pan Wojciech Sieniawski - Kierownik Biura Technicznego PKRT

W tej chwili nie zakładamy, że będziemy eksporterem tejże energii. Ciepłej na pewno nie, a elektrycznej staramy się tak projekt skonfigurować, żeby również nie było takiej potrzeby, bo wiąże się to z dodatkowymi umowami, itd. Nie będziemy konkurentami dla dotychczasowych dostawców ciepła.

Radny Janusz Kasprowicz - członek Komisji

Jak zrozumiałem, to staracie się państwo te media zbilansować dla własnych potrzeb. Czy to nie jest również tak, że w ramach potrzeb energetycznym miasta nie powinniście pomyśleć o tym, aby energię tą produkować również na potrzeby miasta. Z czego wynika potrzeba zbilansowania tego do potrzeb własnych?

Pan Wojciech Sieniawski - Kierownik Biura Technicznego PKRT

Nie jestem ekonomista, ale wydaje mi się, że nasza energia produkowana z ropy jest przede wszystkim droższa niż produkowana z węgla.

Pan Mieczysław Broniszewski - Szef Biura Rozwoju Technologii

Na ile ja znam ten projekt, to o eksporcie ciepła poza obręb zakładu nie ma co myśleć, chociażby z powodów infrastrukturalnych, bo nie mamy żadnych połączeń z sieciami miejskimi. Przedstawiony tutaj projekt rozwojowy jest niejako samozapinający się, tzn. potrzeby własne na media typu pary w trzech różnych gatunkach są na tyle wysokie, że surowiec, jaki będzie przerabiany na wspomnianych instalacjach jest ledwo wystarczający dla tego zapotrzebowania. Jeśli chodzi o energię elektryczną to dokładnie nie znam tego problemu. Jesteśmy połączeni z siecią krajową w tym względzie i w tej chwili sporo tej energii elektrycznej kupujemy. Natomiast jeśli będą różnice bilansowe na plus czy minus to kwestia ta będzie regulowana w miarę płynnie.

Radny Tadeusz Mękal – przewodniczący Komisji

Czy mamy rozumieć, że te nowe instalacje będą wykonane do końca 2009r.?

Pan Wojciech Sieniawski - Kierownik Biura Technicznego PKRT

Zakładamy, że początek rozruchu technologicznego to mniej więcej połowa roku 2009r.

Pan Mieczysław Broniszewski - Szef Biura Rozwoju Technologii

Obecnie jesteśmy na etapie 100% wykorzystania mocy jakie zostały zainstalowane w tej firmie, czyli 6 mln ton przerobu, co daje średnio 700 ton na godzinę przerobu ropy i „rozlewanie się” produktów pierwszej instalacji na następne, które nie są obciążone w 100%, ponieważ mają pewną rezerwę umożliwiającą jak gdyby jeszcze np. przerób ropy lżejszej. Każdy projekt, każda konfiguracja realizowana w jakimś zakładzie tego typu jak nasz, zakłada nie tylko skalę przerobu, ale również rodzaj surowca. My bazujemy głównie na ropie rosyjskiej uzupełniając jej ilość podstawową o niewielkie ilości, jakie wydobywa „Petrobaltic”. 6 mln ton to efekt już osiągnięty. W omawianym Programie, kładzie się szczególny nacisk na instalacje załatwiające problem ciężkich pozostałości, wysoko zasiarzonych, które my w tej chwili wykorzystujemy albo do produkcji asfaltu, albo sprzedajemy jako olej opałowy ciężki lub komponenty, które są eksportowane i wykorzystywane przez inne rafinerie, do dalszej obróbki bo takie możliwości tam istnieją. Program ten ma właśnie załatwić problem ciężkich pozostałości. Myślimy natomiast również o tym, co ujęliśmy w swojej strategii, zwiększenie ilości przerobu ropy do poziomu ok. 10,5 mln ton w skali roku.

Część instalacji jest instalacjami, które utrzymywane przez służby techniczne właściwie funkcjonują od początku rafinerii. Rafineria kiedy była budowana (lata 1972-1975) miała dwie podstawowe ropy arabskie. Była to ropa Kuwejt i ropa zachód ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Kuwejt była ropą typowo paliwowo-olejowo-asfaltową. Rafineria, gdy powstawała była ukierunkowana na zaspokajanie potrzeb gospodarki morskiej i regionu. Czyli funkcjonuje de facto od początku jako firma, która produkuje paliwa, oleje smarowe i asfalty.

Natomiast ropa zachód była ropą lekką, typowo ropą paliwową i dla potrzeb tego dobierano licencję na procesy, które zostały tutaj umiejscowione i wielkości przerobu na poziomie 3 mln ton, ale części jak gdyby nie wykorzystywano. Stąd ten pewien luz w części instalacjach, jako następne elementy służące do przerobu i uszlachetniania.

Radny Tadeusz Mękal – przewodniczący Komisji

Czy produkcja asfaltu nie będzie obecnie bardziej korzystna, bo na pewno będzie zapotrzebowanie.

Pan Wojciech Sieniawski - Kierownik Biura Technicznego PKRT

Mam nadzieję, że zapotrzebowanie wzrośnie, natomiast wszystkie analizy ekonomiczne wskazują, że jeśli z jednej strony weźmie się asfalt jako produkt i paliwo, to w zasadzie nie ma czego porównywać. Paliwo zawsze jest bardziej ekonomiczne. Jeśli rośnie cena ropy to również rosną, ale inaczej, ceny produktów. Ceny ciężkich produktów rosną jakby wolniej produktów lekkich szybciej.

Oczywiście my nie rezygnujemy wogóle z produkcji asfaltu, dlatego, że ogólne, rafineryjne bilanse pokazują, że w pewnych okresach będzie tej pozostałości, na tyle, aby spółce LOTOS Asfalt zapewnić wsad.

Radna Danuta Putrycz - członek Komisji

Powiedziani tutaj, że na działalność związana z utrzymaniem majątku wydajecie 80 mln zł rocznie - czy jesteście państwo tak rozrzutni, czy może inni robią to gorzej, czy robicie akurat tak, jak powinno to być robione.

Pan Zbigniew Paszkowicz - Dyrektor ds. Technologii

Niewątpliwie na to pytanie jednym zdaniem nie można odpowiedzieć, bo w tych 80 mln zł kryją się różne składniki kosztowe. Ale między innymi to, co jest źródłem naszego zainteresowania, czyli głównym motywem naszego dzisiejszego spotkania, a mianowicie ochrony środowiska, to jest jednym z istotniejszych parametrów. Są to wspomniane zbiorniki, na których kończymy już cykl wymiany uszczelnień na najbardziej nowoczesne, czyli takie, które w najwyższym stopniu zatrzymują emisję węglowodorów. Jest to nowa generacja uszczelnień. Jeżeli remontujemy zbiornik to odnawiamy powłokę antykorozyjną. Stosujemy farby, które charakteryzują się najwyższym współczynnikiem odbijania promieni słonecznych po to, żeby nie nagrzewać produktów, po to, żeby eliminować dodatkową emisję. Pompy - przechodzimy na uszczelnienia podwójne, które również zabezpieczają przed dodatkową emisją.

Diagnoza stanu technicznego - wydajemy coraz więcej pieniędzy na to, żeby dowiadywać się w jakim stanie są nasze urządzenia zanim same nam o tym powiedzą. Jest element, który powoduje tego typu wydatki. Ja będziecie za chwilę zwiedzać państwo naszą rafinerię, to myślę że przychylnym okiem popatrzyście na niego od środka. Proszę zwrócić uwagę na stan instalacji, stan dróg, czystość – czystość powoduje to, że łatwiej jest zlokalizować nieszczelności i je wyeliminować. Przy takich miastach jak np. Wiedeń, Wenecja, Hamburg również są zlokalizowane rafinerie i nie jest to nic dziwnego. Jest to kwestia właściwej opieki.

Oddziaływanie naszej firmy na otoczenie gdańskie - jesteśmy również konsumentami. Dzięki temu, że tutaj jest przerabiana ropa to pracujemy, zarabiamy. Miasto również pośrednio z tego korzysta.

Wydzieliliśmy działalność remontową w formie potężnej spółki - serwis. W ramach porozumienia ze związkami zawodowymi, okres trzyletni jest okresem przystosowania tego organizmu do działań rynkowych. Okres ten charakteryzują się ryczałtową odpłatnością za usługi. Po tych trzech latach będziemy wdrażali mechanizmy rynkowe, które niewątpliwie spowodują tutaj regulację tych kosztów. Rok 2006 jest ostatnim, trzecim rokiem tego ryczałtowego pokrywania kosztów.

Pan Wojciech Sieniawski - Kierownik Biura Technicznego PKRT

Współpracujemy ze znanymi firmami światowymi, jeśli chodzi o konfigurację technologiczną. Dwie firmy zachodnie opracowują projekt integracyjny. Na koniec roku 2006 powinny złożyć oferty na realizację programu. Podpisanie umowy z jedną z tych firm na przełomie tego roku, termin rozpoczęcia prac to rok 2007. Rozruch – połowa

2009r. To się wiąże również z postojem remontowym i jest to ostatnia oaza, żeby powiązać nowe instalacje ze starymi. Nad realizacją tego projektu czuwa Komitet Sterujący, gdzie głównym elementem jest zarząd firmy.

Faza realizacyjna - realizacja projektu, po wybraniu głównego wykonawcy będzie przebiegać w formule „pod klucz” za odpowiednią cenę i podpisanie tego kontraktu przewiduje się w pierwszym kwartale 2007r. Generalny wykonawca będzie odpowiedzialny za cały proces realizacji, czyli projekt techniczny, dostawy urządzeń, budowa, próby testowe do momentu przekazania obiektu inwestorowi, czyli nam do eksploatacji.

Prace realizacyjne będą przebiegać obok, pomiędzy pracującymi instalacjami, co zawsze stanowi pewne wyzwanie dla obu stron, również z punktu widzenia pewnych zagrożeń, również środowiskowych. Połączenie nowych instalacji z istniejącymi nastąpi w trakcie remontu w roku 2009, będzie to finalne spięcie.

Jest kilka aparatów, które ze względu na swoją specyficzną budowę, czy rozmiary będą stanowić również jakiś ciekawy problem konstrukcyjny. Dostawa większości, dużych aparatów nastąpi drogą wodną – z portu barkami Martwą Wisłą do naszego nabrzeża. Najistotniejszym elementem projektu, który decydować będzie o jego powodzeniu to jego prawidłowa integracja części nowej z częścią starą.

Liczba osób zaangażowanych bezpośrednio w eksploatację określa się na ok. 100 osób i osoby w całości muszą być przyjęte z zewnątrz, bo nie mamy rezerw kadrowych. Nabór ten zaplanujemy na początku roku 2007 już w fazie realizacji projektu i zgodnie z powszechną tradycją, ci nowi pracownicy będą musieli się odbyć na pracujących instalacjach. Po co najmniej takim rocznym stażu zostaną przydzieleni do pracy na instalacjach, oczywiście wspólnie z osobami z większym stażem. Nie da się uruchomić nowych instalacji pracując tylko na mało doświadczonych pracownikach. Musi to być mieszanka rutyny, doświadczenia i nowego spojrzenia.

Kiedyś padło pytanie - co się zmieni w Rafinerii. Odpowiedź padła, że wszystko się zmieni. Na pewno zmienią się bilanse wsadowych produktów, zmieni się bilans energetyczny związany z parą, prądem, gazem, wodą. Zmieni się bilans wodoru, który jest bardzo istotnym dla nas półproduktem z uwagi na duży nacisk na odsiarczanie paliw, co powoduje, że wodoru w rafinerii zawsze jest za mało, dlatego bilans ten musi ulec zmianie.

Bilans siarki – dzisiaj produkujemy ok. 100 ton siarki na dobę. Docelowo, po realizacji programu produkować będziemy jej co najmniej trzy razy więcej. Obecnie naszą siarką odbierają „Fosfory” i „Siarkopol”. Jeśli chodzi o odbiór w przyszłości, to dopiero rozpoczęliśmy rozmowy, czy lokalni odbiorcy będą w stanie wchłonąć taką ilość. Cena siarki spada z uwagi na jej duży odzysk na świecie. Być może w przyszłości siarka będzie traktowana jako odpad, za który trzeba będzie płacić.

Efekty ekologiczne - w wyniku realizacji programu zamierzamy ograniczyć lokalną emisję siarki mniej więcej o połowę. Będzie to związane z tym, że produkcja energii i ciepła będzie realizowana z gazu odsiarczonego, jak również paliwo używane na EC będzie paliwem niskosiarkowym. Nasze produkty w całości będą spełniały nowe normy.

To 100 osób nowozatrudnionych dotyczy ludzi zatrudnionych tylko w eksploatacji. Ponieważ rafineria będzie się rozrastała, to również potrzebne będą pracownicy do służb pomocniczych. Sytuacja na rynku pracy jest jakby coraz bardziej dla nas niewygodna, bo dużo młodych ludzi wyjeżdża za granicę do pracy. Generalnie brak jest ludzi w tzw. segmencie technicznych. Zamierzamy 1/3 osób z tych wspomnianych 100 przyjąć po studiach. Myślę, że już po wakacjach zaczniemy rozglądać się po uczelniach technicznych za potencjalną siłą.

Radny Janusz Kasprowicz - członek Komisji

A jakiej specjalności maja być to osoby?

Pan Wojciech Sieniawski - Kierownik Biura Technicznego PKRT

To jest trudne pytanie, bo w Polsce nie ma konkretnego kierunku na przeróbkę ropy. ropy. Generalnie są to osoby po technologii chemicznej, po studiach mechaniczno – energetycznych. Natomiast w sieciach aparaturowych z wykształceniem średnim to są to bardzo różne zawody. Są to osoby, które wymagają przeszkolenia w operowaniu instalacjami i dlatego jest to okres roczny. Jest to związane również z pracą na zmiany, z obciążeniem psychofizycznym, zagrożeniami, z czym nie każdy daje sobie radę. Myślę, że jeżeli chodzi o rynek lokalny to płaca u nas jest atrakcyjna.

Radny Tadeusz Mękal - przewodniczący Komisji

Jaki procent swoich produktów zamierzacie sprzedawać do własnej sieci a ile na zewnątrz, innym odbiorcom.

Pan Wojciech Sieniawski - Kierownik Biura Technicznego PKRT

My dzisiaj sprzedajemy produkty do własnej sieci jak i innym odbiorcom. Jako Grupa LOTOS mamy udział w rynku ok. 20%. W sieci detalicznej własnej tj. ok. 400 stacji łącznie, z tego ponad 50 to stacje własne, a reszta to z umowami, ale pod logo LOTOS-u.

Jeśli chodzi o eksport, to nie jest to mała ilość. Ale w tej chwili nie pamiętam dokładnych danych. Eksportujemy: paliwo lotnicze, benzyny.

Radny Janusz Kasprowicz - członek Komisji

Dlaczego tak jest, że paliwo na stacji benzynowej sieci LOTOS na Śląsku jest tańsze niż w tej sieci w Gdańsku?

Pan Wojciech Sieniawski - Kierownik Biura Technicznego PKRT

Ceny na stacjach są dyktowane również otoczeniem.

Uchwaleni planu miejscowego dla terenów rafinerii umożliwi nam inwestowanie. Nie chcielibyśmy dopuścić do tego, że będziemy mieli podpisany kontrakt na realizację, a nie będzie planu miejscowego.

Nasze instalacje będą realizowane w oparciu o technologię BAB(?), czyli będą spełniać wszystkie normy, które są narzucone i stosowane. Niestety, problem wiąże się ze zwiększeniem emisji CO₂. Jest to jednak zamiana emisji rozproszonej tak jak jest dzisiaj poprzez sprzedaż oleju opałowego na emisję skoncentrowaną. To ma ten plus, że gdyby w przyszłości były atrakcyjne ekonomicznie technologie odzysku CO₂, to jesteśmy w stanie go wyłapać i coś z nim zrobić.

Pan Robert Stepniak - przedstawiciel Grupy LOTOS S.A

Serdecznie Państwu dziękuję za dyskusję i prezydentom za przedstawienie tematów. Chciałby teraz zaprosić Państwa do autobusu, którym zwiedzimy Rafinerię.

Radny Tadeusz Mękal - przewodniczący Komisji

Również w imieniu Komisji bardzo dziękuję za zaproszenie i zaprezentowanie tak ważnych zagadnień.

PUNKT 3

Zapoznanie się z obiektami związanymi z polityką ekologiczną GL S.A. - objazd autobusem terenu rafinerii

Na tym posiedzenie zakończono - godz. 19,00

*Przewodniczący
Komisji Rozwoju Przestrzennego*

Tadeusz Mękal

Protokołowała:
Bogusława Pieklik.

